

**De Minister van
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**

en

De Minister van Infrastructuur en Milieu

Overwegende

dat het gebied Gelselaar, het dorp zelf en het grootste gedeelte van de omringende es, gelegen in de gemeente Berkelland, van algemeen belang is vanwege zijn historisch-ruimtelijk karakter;

dat het historisch-ruimtelijk karakter van dit gebied nog voldoende gaaf en herkenbaar is;

gelet op de artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988;

gehoord de raad van de gemeente Berkelland, gedeputeerde staten van de provincie Gelderland en de Raad voor Cultuur;

Besluiten

dat het gebied Gelselaar, het dorp zelf en het grootste gedeelte van de omringende es, zoals is aangegeven op de bij dit besluit behorende begrenzingskaart met als kenmerk MSP/16/12 en zoals is omschreven in de toelichting bij dit besluit, wordt aangewezen als beschermd dorpsgezicht in de zin van artikel 1, onder g, van de Monumentenwet 1988;

dat de vigerende bestemmingsplannen Gelselaar Dorp (2012), Buitengebied Berkelland (2010) en Gelselaar (1978), voor zover betrekking hebben op het aangewezen gebied voldoen aan het beschermingsvereiste.

Dit besluit wordt bekendgemaakt door plaatsing in de Staatscourant. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de daarvoor in aanmerking komende dag- of nieuwsbladen en aan de raad van de gemeente Berkelland, gedeputeerde staten van de provincie Gelderland en de Raad voor Cultuur.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt in de Staatscourant schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML te Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Infrastructuur en Milieu ,

namens deze,

de directeur van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

drs. Cees van 't Veen

Bijlage bij het besluit tot aanwijzing van Gelselaar als beschermd gezicht.

Motivering beoordeling vigerende bestemmingsplannen (art. 36 Monumentenwet, 1988)

Bestemmingsplan "Gelselaar, Dorp (2010)".

De aanwijzing als beschermd gezicht is een directe aanleiding voor het opstellen van het plan, zoals op meerdere plaatsen in de plantoelichting is aangegeven. Het plan voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen en is bedoeld om de beschreven kwaliteiten van het gebied goed te beheren. In de planregels is dit terug te vinden bij de basisbestemmingen en mede doordat regelmatig toepassing is gegeven aan de aanduiding 'karakteristiek' voor de bestaande bebouwing. Tevens ligt op het gehele plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie', gericht op behoud, bescherming en/of herstel van het beschermde dorpsgezicht. Hierbij verwijst de plantoelichting nadrukkelijk naar de toelichting bij de aanwijzing, die integraal als bijlage aan het plan is gehecht. De dubbelbestemming geeft afwegingscriteria in bouwregels en nadere eisen, een vergunningplicht voor een aantal soorten werken en werkzaamheden, alsook het vereiste van een deskundigenadvies.

Als ondersteunend en aanvullend instrument voor beheer van de ruimtelijke kwaliteit kan het beeldkwaliteitsplan worden aangemerkt dat mede naar aanleiding van de aanwijzing van het gezicht is opgesteld.

Binnen het plangebied is aan de noordrand van het dorp voorzien in een nieuwe ontwikkeling waarvoor een afzonderlijk bestemmingsplan ("Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20") wordt vastgesteld ongeveer gelijktijdig met de aanwijzing van het beschermde gezicht, maar op dat moment nog niet vigeert. Het plan voorziet in de bouw van een kleinschalige woon-zorg instelling alsmede twee woningen volgens een ontwerp dat goed aansluit bij de bebouwingskenmerken van het dorp. De dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' is opgenomen overeenkomstig "Gelselaar, Dorp".

Bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland (2012)".

Het gedeelte van het beschermd gezicht buiten de dorpskern en behorend tot de Gelselaarse Es maakt onderdeel uit van dit bestemmingsplan dat het gehele buitengebied van de gemeente Berkelland betreft. Behoudens de begraafplaats en enkele locaties met woonbestemming geldt hier vrijwel uitsluitend de bestemming 'Agrarisch met landschapswaarden'. Tot de landschapswaarden wordt onder meer de openheid van de es gerekend en de landschappelijke waarden vormen een afwegingscriterium in meerdere regels in dit bestemmingsartikel. Er wordt geen nieuwvestiging van (agrarische) bedrijven, woningen of andere hoofdgebouwen mogelijk gemaakt, waarmee de bestaande bebouwingsstructuur wordt gerespecteerd.

Op dit hier relevante gebiedsgedeelte rust tevens de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' die gericht is op het behoud, de bescherming en/of het herstel van het beschermde gezicht Gelselaar (alsook van het reeds langer beschermde gezicht Mallumse Molen en de beschermde historische buitenplaats Ruurlo). De waarden van het beschermde gezicht vormen hier afwegingscriterium in de regels alsook in het vergunningplichtig stellen van werken en werkzaamheden; voorts is bij de afwegingen een deskundigenadvies vereist.

Bestemmingsplan "Gelselaar (1978)".

In een klein gedeelte van het beschermde gezicht vigeert nog het bestemmingsplan "Gelselaar" uit 1978. Dit betreft het gebiedsdeel tussen Dorpsstraat, Driessenweg, sportveld en Tieberinkweg. Dit gedeelte is buiten het plangebied van beide hiervoor genoemde bestemmingsplannen gehouden, omdat reeds toen sprake was van nieuwe ontwikkelingen waarvoor een afzonderlijk bestemmingsplan nodig werd geacht. De hier relevante bestemming 'Agrarisch gebied' is gericht op behoud en ontwikkeling van de agrarische functie in de dorpsrand als (oorspronkelijk) belangrijkste karakteristiek van het dorp. Het plan maakt evenwel geen ontwikkelingen mogelijk die onevenredig afbreuk zouden kunnen doen aan de waarden van het gezicht zoals die sedertdien zijn onderkend in het kader van de aanwijzing als beschermd gezicht, hetgeen deze waarden een indirecte bescherming biedt.

Voor dit gebied ("De Heuver") ligt thans een voorontwerpplan voor dat voorziet in de bouw van enkele woningen langs de Dorpsstraat juist ten noorden van de Tieberinkweg en een nieuwe functie voor de voormalige agrarische hoofdgebouwen. Deze ontwikkeling sluit goed aan op de kenmerken van het dorp. Daarnaast wordt overwegend voorzien in een agrarische bestemming met inachtneming van landschapswaarden. Tevens wordt voor dit gehele gebied voorzien in een dubbelbestemming 'Waarde-cultuurhistorie' met bestemmingsomschrijving en regels met criteria die zien op het beschermde dorpsgezicht. Na vaststelling (naar verwachting in 2014) in deze vorm zal ook dit bestemmingsplan in directe zin voldoen aan artikel 36 Monumentenwet.

Op grond van bovenstaande is het oordeel dat de vigerende bestemmingsplannen, Gelselaar Dorp (2010), Buitengebied Berkelland (2012) en Gelselaar (1978) voldoen aan het beschermingsvereiste zoals genoemd in artikel 36 Monumentenwet (1988).
